

B R E G N B J E R G N Y T

Nr. 2.

December 1980

11. årg.

- Skibe der sejler .....

VOJENS UNGDOMSSKOLE

Når elever i folkeskolens 7. - 9. klasser overvejer deres fortsatte skolegang, kommer efterskolen ind i billedet som en alternativ mulighed. Alle efterskoler er kostskoler, og dette giver nogle andre muligheder for undervisning og samvær end folkeskolen. Efterskolerne har da også i de senere år oplevet en stadig større tilgang af elever til trods for, at det koster penge at gå på efterskole. Den månedlige betaling er for øjeblikket ca. 1700 kr. Alle elever (eller forældre) får dog noget af dette dækket af tilskud fra stat og kommune. Helt konkret kan jeg oplyse, at vore elevers egen betaling i dette skoleår fordeler sig sådan:

Kroner	0	80-290	340-500	550-1000
Antal elever	5	47	60	10

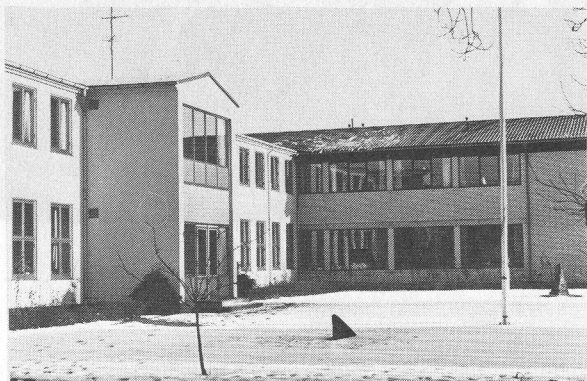
Et skoleår er 10 måneder, så et ophold på en efterskole kan for nogle beløbe sig til små 10.000 kr, hvortil kommer materialer i sløjd, håndgerning m. m.

Vojens Ungdomsskole har plads til 120 elever i 8., 9. og 10. kl. med mulighed for at aflægge de samme afgangsprøver som i folkeskolen. Endvidere gør vi meget ud af værkstedsfag, idet alle har 6 - 12 ugentlige timer heri (træsløjd, metalsløjd, hjemkundskab, håndgerning, elektronik, maskinskrivning, keramik, motorlære)

Tilværelsen på en efterskole er dog andet end timer. Lige så vigtigt er det, at der bliver lejlighed til hyggeligt samvær med kammerater og lærere, underholdning, lektielæsning, renholdelse af eget værelse og meget mere.

Dette er en meget kortfattet fremstilling af efterskolen. Der er 147 af dem i dag, men ingen af de andre er nøjagtig som Vojens Ungdomsskole. Noget væsentligt har de dog fælles: deres elever skal flytte hjemmefra for at gå der, og det er i sig selv ofte sundt.

Henning Balle.

AABÆK ER EN EFTERSKOLE, DER IKKE LIGNER EN SKOLE.

Larm fra maskiner,
telefoner der kimer,
velduft fra køkken
såvel som fra stald,
skønhed og sundhed
fra glashus og ager,
tøj der skal vaskes-
og hvis er nu det ?
Skibe der sejler,
motorer der brummer,
kopper der falder,
musik fra et vindue,
nogen der skændes
og nogen der ler,
masser af gæster,
der drikker vor kaffe.
Nu vil jeg hjem-
nej, nu vil jeg blive,
er det nu mig,
der skal vaske det gulv ?
Lån mig en smøg-
du får den på tirsdag,
ha' det nu godt-
og på gensyn min ven.

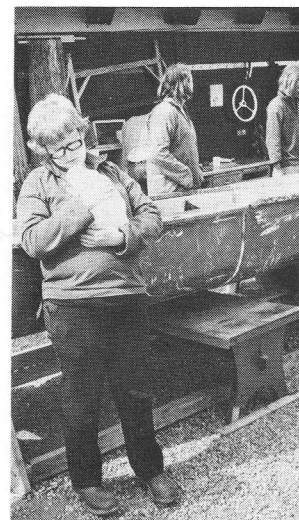

Skolen er en del af samfundet.
Samfundet er en del af skolen.
Vi hjælper eleven det sidste stykke.

Vore elever er ikke så gode til det boglige- vi må også lære af praktisk arbejde.

Efterskolerne er en del af uddannelsessystemet ligesom folkeskolen- derfor skal vi samarbejde med hinanden.

SOMMERSTED UNGDOMSSKOLE

6580 Sommersted Telefon (04) 55 41 68

Forstanderen

Sommersted Ungdomsskoles mål er på den evangelisk-lutherske folkekirkes grund og i tilknytning til Indre Mission at give eleverne almen oplysning og kristen vejledning.

Da vi er et kristent skolehjem, samles vi alle til andagt morgen og aften. Vi tilstræber, at eleverne i åbent samvær med kammerater og lærere kan udvikle sig og modnes til personlig og selvstændig stillingtagen. Vi lægger vægt på, at de unge i de forskellige dagligdags forhold selv finder frem til en fornuftig ordening. Eleverne har mulighed for at danne elevråd. I den ugentlige spørgetime formidles ønsker og behov også til videre overvejelse.

Der er mødepligt til undervisning, måltider og fællesarrangementer. Piger og drenge er sammen i undervisningstiden og har mulighed for det i fritiden, men de må ikke gå på hinandens værelse. Det er øjeblikkelig bortvisningsgrund, ligesom enhver form

for indførelse af spiritus og narkotika er det.

I fritiden er der mulighed for at dyrke sport i skolens hal. I øvrigt er elevernes interesser afgørende for, hvad der tages op i fritiden. Skak, bordtennis, badminton, volleyball, håndbold, fodbold er nogle af mulighederne. Elever, der ønsker at være på skolen i weekenden, har mulighed for at være med i planlægning af programmet.

Der undervises på 8., 9. og 10. klassetrin, og det er muligt at afslutte opholdet med de samme prøver som i folkeskolen. Ud over de almindelige skolefag tilbydes en række valgfrie fag, som der er tid til, fordi eleverne bor på skolen.

Vi ønsker sammen med vore elever at skabe et kristent skolehjem under forsvarlige og trygge kår for den enkelte. Til dette fællesskab byder vi alle unge velkommen.

Knud Erik Hansen

Bregnbjergnyt har i dette nummer ønsket at sætte focus på emnet

Ungdoms- og efterskoler - alternativer til folkeskolen.

Redaktionen takker forstanderne ved Vojens Ungdomsskole, Åbæk Efterskole og Sommersted Ungdomsskole for at have fulgt opfordringen til at skrive om deres skoler - 3 skoler, hver med sit særpræg.

STRØTANKER FRA ET SKOLEMØDE

Torsdag den 18.9. havde skolenavnene ved de to Vojensskoler indbudt forældrene til at møde overlæge Sv. Heinild, og man oplevede et engageret og inspirerende foredrag. Nedenfor bringer Bregnbjergnyt nogle af overlægens markante udtalelser. For god ordens skyld må der gøres opmærksom på, at de enkelte udtalelser kan være revet ud af en bredere sammenhæng.

... Jeg læste for et par år siden på en sten i parken ved Tjele: "Åt leve i tiden og ikke vide tiden, er som ikke at være til". Så har jeg ikke sagt noget ondt om politikere....

... Hvis man sammenligner løn og varepriser i tidens løb, kan man sige, at I - indbyggerne i denne by og folk i vort land i det hele taget - er den første generation i klodens historie, som stort set har fået kastet det økonomiske åg af jeres hoveder og derfor sidder med et fritidsbegreb i hænde, som ingen tidligere generation i klodens historie har været i besiddelse af. Hvad vil I bruge det til? Det er en udfordring til os, til vore politikere, til vort samfund, til vor skole....

... Hvis et barn bliver indlagt, har jeg altid sagt til de bekymrede forældre: Det er fuldstændig ligegyldigt, om et barn går i skole et halvt år mere eller mindre, det er ikke det, deres livsløb kommer til at afhænge af. Forældre tror, at det spiller en rolle, hvad børnene lærer i skolen. Det er ikke det, de kommer til at leve deres liv på....

... Børnehaven og skole spiller en helt anden rolle i samfundet i dag end for 50 år siden, for i dag har såvel børnehaven som skolen den opgave, foruden at lære børnene de gængse ting, at føre dem ind i samfundet, thi de bliver ikke ført ind i samfundet gennem deres hjem....

... Den udearbejdende mor er sædvanligvis en bedre mor end den hjemmegående. Hun har gennemgående færre adfærdsvanskeligheder hos sit barn....

... Vore børns personlighedsstruktur dannes af de ord, som børnene hører omkring sig i de første 5-6 år af deres liv. Den dannes ved middagsbordet og af fars og mors samtaler derhjemme....

... Hvis man kan opnå, at ens barn har tillid, tror på, ser op til, holder af, beundrer, måske endda elsker én, er ens opdragelse lykkedes. Hvis ikke, er den ikke lykkedes, ligegyldigt hvor fornuftige ting man siger....

... Ethvert barn og også voksen har 3 krav, som skal opfyldes: 1. sikkerhed og tryghed. 2. påskønnelse og anerkendelse. 3. kærlighed. Der findes ikke ét adfærdsvanskeligt barn i dette land, hvor der ikke står minus foran ét eller flere af disse punkter....

... Børns vilkår er dybest set et politisk spørgsmål....

ELEVRÅDET OG DETS ARBEJDE

* Elevrådet er et organ, der skulle sikre, at eleverne har medindflydelse på beslutningerne, der bliver taget i lærerrådet og i skolenævnet. Medlemmerne er udvalgt af deres respektive klasser fra 5. årgang og opefter. I elevrådet bliver der stemt om forslag fra klasserne, lærerrådet og skolenævnet. Hvis en klasse har klager, kan de altid henvende sig til deres elevrådsrepræsentant,

MOBNING

Hvorfor bliver børn mobbet ?

* På mange skoler bliver elever mobbet. Det kan være på grund af f.eks. tøj, udseende, højde og mange andre ting. På alle skoler findes der elever, der bliver mobbet.

Fra 1.-4. klasse bliver man mest mobbet, måske fordi man har briller. Fra 5. klasse og opefter er det tøj og udseende, det kommer mest an på. Altså lægger eleverne mere vægt på kammeraternes udseende.

Mobning betyder "at drille". Det kan især være svært for dem, der kommer til en ny skole og for handicappede børn. De handicappede børn går derfor på specialskoler. Der bliver de ikke drillet, fordi de andre børn også er handicappede.

der så fremfører det i elevrådet.

Fra elevrådet udpeges (eller vælges) repræsentanter til forskellige udvalg, der alle har noget med skolens funktioner at gøre, men som arbejder uafhængigt af hinanden.

Til styring af elevrådet er der valgt en formand, en næstformand og en sekretær. Formanden og næstformanden sidder i forskellige råd, mens sekretæren tager sig af det mere praktiske, såsom indkaldelse til møder og uddeling af referater fra møderne, så at de fraværende ved, hvad der skete på mødet.

En elevrepræsentant

Der har nogle gange været udsendelser med handicappede børn i TV. Der er måske mange, der griner ad dem, fordi de ikke kan gå, tale eller har andre handicap. Jeg tror, det ville være en god idé at få nogle handicappede ud på skolerne, og at vi så kunne lære at acceptere dem.

Det er ofte svært for forældrene at have handicappede eller almindelige børn, fordi de bliver mobbet. Forældrene prøver dog at hjælpe deres børn, men det er bare alt for tit, det ikke hjælper.

Vi har engang haft besøg af en handicappet her på skolen. Han fortalte og viste lysbilleder. Bagefter kunne vi stille spørgsmåle. Der var vist temmelig mange, der syntes, det var interessant.

Jer, der mobber andre:

Tænk - hvis det var jer selv!

Gitte 7.c

NYT FRA

BØRNETANDPLEJEN.

VIDSTE DU:

- at BØRNETANDPLEJEN i dette år omfatter alle klasser fra 1. klasse til og med 9. klasse ?

- at eleverne i 3. klasse får optaget et røntgenbillede, der viser alle tænderne i kæberne ? (I får besked med hjem forinden)
- at billederne viser, at ca. 2 elever i hver klasse mangler én eller flere tænder i kæberne. Tænder, der ikke er blevet dannet i kæberne, og som ikke vil blive dannet ?
- at billederne viser, at nogle har flere tænder end normalt ?
- at rettidig indgriben over for disse "fejl", giver pæne resultater. Bedre end hvis "fejlene" blev set direkte i munden meget senere ?
- at man naturligvis altid må se sit eget tandbillede og få det forklaret ?

- at ORTO-klinikken betyder tandreguleringsklinikken ?
- at ORTO-klinikken således er det sted, hvor man specielt tager sig af tand-regulering (orto-donti) ?
- at vi har indført det nye ord ORTO-klinikken fordi:
  - det er nemmere at sige.
  - vi ved, at I hurtigt vil lære det.
  - ligesom man lærte at caries = huller i tænderne.

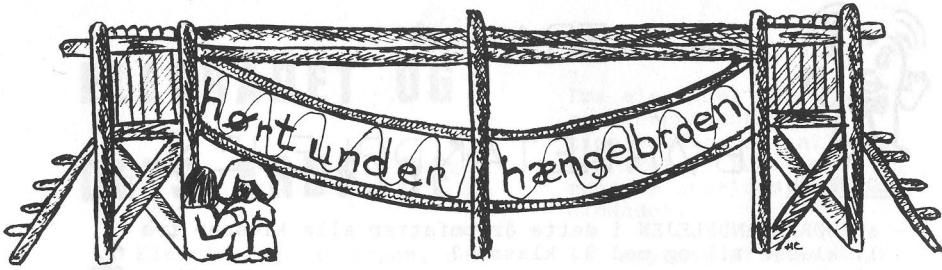
Skoleåret 200 ÷ 2 dage

Finansministeriet har meddelt, at ferieforlængelsen for bl.a. folkeskolens lærere for så vidt angår skoleåret 1980/81 skal gennemføres således, at antallet af undervisningsdage nedsættes med 2.

For skolevæsenet i Vojens kommune indebærer dette, at den vedtagne ferieplan udvides med følgende to fridage:

mandag den 22. december 1980

tirsdag den 21. april 1981

Forældredag lørdag den 7. marts

Som omtalt i september-nummeret af BREGNBJERGNYT er der forældredag lørdag den 7. marts. Der undervises denne dag efter mandags-skema. Mandag den 2.3. er derfor fri-dag.

Det skal understreges, at der den pågældende lørdag foregår normal undervisning - og der er tilsvarende også normal mødepligt.

Arrangementet gennemføres for at imødekomme et bredt forældreønske. Forældrebesøg muliggøres på denne måde for forældre, der ikke ville have mulighed for at overvære undervisningen på en normal forældredag.

Det er indlysende, at der med en sådan ændring i skolens normale rytme kan følge visse ulemper. - I den sammenhæng har det været skolen magtpåliggende at orientere om forældredagen så tidligt på skoleåret som muligt (september).

Det kan oplyses, at skoledagen lørdag den 7.3. slutter senest efter 5. lektion - kl. 12.45.

Skulle der være enkelte hjem, der finder det nødvendigt at spørge fri, må dette gøres skriftligt til skolens kontor senest 1 uge før forældredagen.

Fint atletikresultat

Bregnbjergskolens piger III (piger fra 8.-9. klasse) har i september deltaget i Folkeskolens Atletikstævne. Pigerne vandt først et indledende stævne i Haderlsev, og ved også at vinde i den sønderjyske amtsfinale ved et stævne i Åbenrå kvalificerede de sig til landsfinalen i Lyngby. Her placerede holdet sig som nr. 9 af 15.

Efterårets gyser

Ved cykeleftersynet den 10. november 1980 blev der fundet fejl og mangler ved ikke færre end 195 cykler, hvilket vil sige at mere end 1/3 af de undersøgte cykler ikke opfyldte færdselslovens krav.

SANGERDYST 1980/81

"Bregnbjergkoret" er - efter nogle års pause - igen i år tilmeldt den årligt tilbagevendende sangerdyst. - Koret har efter 1. runde placeret sig smukt. Af 85 deltagende kor fra hele landet ligger "Bregnbjergkoret" på en delt 5. plads.